

Het zit niet mee voor het UWV

Het grote publiek kent het UWV vooral van de affaire met de te dure toiletten, die de toenmalige voorzitter dwongen tot aftreden. U als accountant en ik als advocaat kennen het UWV vooral als uitvoeringsinstelling die veel te vaak ondermaatse prestaties levert. De vraag is in hoeverre het UWV zelf daar een verwijt van gemaakt kan worden. Bij al het gemopper en geklaag daarover, wordt maar al te licht uit het oog verloren in welke omstandigheden het UWV zich bevindt.

Bij het ontstaan in 2002 kreeg de fusieorganisatie als opdracht van de politiek mee om te besparen op de kosten van uitvoering van de werknemersverzekeringen. Terwijl iedereen met een beetje gezond verstand kan begrijpen dat bij een fusie de kosten voor de baten uitgaan, en dat de kosten dus eerst oplopen, voordat een besparing bereikt kan worden, was het oplopen van de uitvoeringskosten politiek niet aanvaardbaar. En dat leidt tot consequenties die de publiciteit niet halen, maar die daarom niet minder ernstig zijn. Consequenties die ik in mijn praktijk ervaar, zoals belabberde WAO-keuringen en beroepen van cliënten die geholpen worden doordat het UWV niet ter zitting verschijnt, of doordat het UWV moet bekennen dat dossiers kwijt zijn geraakt bij één van de vele verhuizingen die schijnen te horen bij een reorganisatie zoals die van het UWV.

Als advocaat klaag ik natuurlijk niet over de beroepen van mijn cliënten die daardoor een steuntje in de rug krijgen, maar als burger en ook premiebetalende werkgever vraag ik mij wel af waarom het UWV niet in staat gesteld wordt om voldoende geëquipeerd de werknemersverzekeringen uit te voeren. Welke weldenkende ondernemer zou niet liever een uitzendkracht extra hebben ingeschakeld als hij daarmee kon voorkomen dat kostbare rechtszaken verloren gingen, of extra keuringsartsen hebben aangesteld als daarmee aanzienlijk op de WAO-uitkeringen kan worden bespaard? De kosten van het één zouden ruimschoots opwegen tegen het ander, maar kennelijk werkt dat bij het UWV niet zo.

Inmiddels bestaat het UWV ruim drie jaar. Het fusieproces is desondanks nog in volle gang. Met name het aaneensmeden van de verschillende automatiseringssystemen schijnt een hels karwei te zijn. Ondertussen wordt het UWV geconfronteerd met steeds hogere eisen die aan de organisatie worden gesteld. Een pauze van een jaar in de aanvraag van nieuwe WAO-uitkeringen als gevolg van de verlenging van de loondoorbetalingsverplichting tijdens ziekte van één naar twee jaar, wordt onmiddellijk opgevuld met een enorm contingent aan bestaande WAO-uitkeringsgerechtigden die aan de hand van strengere uitkeringsnormen herkeurd moeten worden, in plaats van dat het UWV in staat gesteld wordt om eerst de kwaliteit van de gewone WAO-keuringen op orde te brengen.

Op 1 januari 2006 moet de premieheffing van de werknemersverzekeringen worden overgedragen aan de Belastingdienst

en op dat moment moet het UWV ook in staat zijn een polisadministratie naar nieuw model te voeren. Maar de werkzaamheden aan de automatisering van het UWV (kennelijk toch een belangrijke bottleneck in het fusieproces) mogen van de minister een stuk langzamer, als de nieuwe WAO (WIA) dan maar per 1 januari 2006 wordt ingevoerd. Voor dat hoge politieke doel mag nog meer wijken. Maar 60% van de reïntegratieverlagen van werkgevers behoeft op tijd beoordeeld te worden en maar 70% van die beoordelingen behoeft juist te zijn. Van de aangevraagde WW-beschikkingen hoeft maar 90% op tijd te zijn en voor de aangevraagde WAO-beschikkingen wordt niet eens meer een norm gesteld. Zowel bij werkgevers als bij werknemers mag het UWV genoeg nemen met 6,0 als uitkomst van klanttevredenheidsonderzoek. Voor politieke doelen mag kennelijk nogal het een en ander wijken.

Mr. J.P.M. van Zijl is advocaat te Tilburg.